

NOON**SECOND EXAM:25****SUB : English****STD : 11****Date : 20-01-25****Time :12: 00 to 2:00**

ଓଡ଼ିଆ

ନଂବର

ମୁକ୍ତି ମୁଦ୍ରା 50

SECTION : A

- **Write whether the sentences are true or false. (02)**
 - (1) A capuchin monkey was taken from South Africa.
 - (2) Valentin was a famous Parsia thief.
- **Find and write the nearest meanings. (02)**
 - (3) inhale : breathe out , breathless , breath in , nobreathing
 - (4) wrestle: fight, rush , race , skip
- **Select the most appropriate language functions from the (03) brackets and write them against the sentences.**

[Expressing contrast , condition in past , expressing Result]

 - (5) Vipul is too slow to catch the bus.
 - (6) If you work hard , you will get success.
 - (7) Mehul learned better english yet he was not selected for job.
- **Select the most appropriate response. (02)**
 - (8) Patient : Doctor, How can I control my weight ?
 Doctor : _____ (Expressing suggestion)
 - (A) You had better do the exercise.
 - (B) Don't worry about weight.
 - (C) You should eat junk food .
 - (D) Sorry , I can't help you.
 - (9) Anuj : What have you planned for the summer vacation ?
 Aneri : _____ (Expressing alternative choice)
 - (A) I would rather go to Saputara.
 - (B) I prefer to go Mt. Abu. .
 - (C) I am planning to go to Jaipur.
 - (D) I shall visit either Kerala or Goa.

- Select the most appropriate question to get the underlined word / phrase as answer. (02)

(10) Sohan plays cricket technically.

- (A) What does Sohan play ?
- (B) Who plays cricket technically ?
- (C) How does Sohan play cricket ?
- (D) Where does Sohan play cricket ?

(11) A physical disease disturbs the emotions.

- (A) What does physical disease do ?
- (B) How does a physical disease disturb the emotion ?
- (C) Why does a physical disease disturb the emotion ?
- (D) What disturbs the emotions ?

SECTION : B

- Read the extracts and answer the questions. (06)

* Some people love the structure of a corporate job, other people hate it. A working professional or a corporate employee may have less freedom regarding time whereas the independent businessman exercise more freedom regarding time restrictions.

- (12) 'One who serves some organizations' is called _____.
- (13) Which type of employee may have less freedom ?

* A nosebleed can occur due to an accident irrigation or dryness of the lining of the nose, allergy, cold, heat or something stuck in the nose.

- (14) How can the nosebleed occur ?
- (15) Find out the similar words from this text.

(i) happen (ii) frozen

* Other effective methods are also used in suspect identification. Photocomposites are created using special software if there is a witness. Physical evidences are used to identify suspects. Bite marks are also useful in identifying culprits using their dental records.

(16) 'The sketches of suspects based on accounts of witness' is called _____.

(17) Which evidence are used to identify suspects ?

● Fill in the blanks with the appropriate words given in the (02) brackets.

(designed, showcased , futuristic watch)

Pranav Mistry (18)_____ the (19)_____ 'gear' to the world. He is the head of Think tank team, samsung Research America.

SECTION : C

● Read the following passage and answer the questions. (03)

* Pahom was the owner of a big stretch of fertile land in Russia. He cultivated the land and got good crops. Though he was rich, he was not satisfied. He wanted more land.

(20) Who was the owner of a big stretch of fertile land ?

(21) Pahom belonged to _____.

(22) What did Pahom want ?

● Read the following passage and write its summary. Suggest a (03) suitable title to it.

(23) It was summer of 1936. The olympic games were being held in Berlin. I was not worried about all this. I'd trained sweated and disciplined myself for six years, with the games in mind. While I was going over on the boat all I could think about was taking home one of two of those gold medals: I had my eyes especially on the long jump. A year before I'd set the world recors of 26 feet 8^{1/4} inches. Every one expected me to win that olympic event hands down. I was in for a surprise. When the time came for the long jump trails ,I was startled to see a tall boy hitting the pit at almost 26 feet on his practise leaps. He turned out to be a German named Luz Long. Every German was evidently hoping that he would win the jump. I too was determined to go out there and really prove myself.

- Read the stanza and answer the questions.

(02) 54

Woodman, spare that tree!

Touch not a single bough!

In youth it sheltered me

And I'll protect it now.

(24) What does the poet request to woodman ?

(25) Why does the poet want to protect the tree ?

SECTION : D

- Do as directed.

(02)

(26) Mr. Thakkar teaches us english. He tells us jokes.

He never punish us. He wears simple clothes.

Start this way : We are taught....

- Render the following dialogue into indirect speech.

(03)

(27) Bhide : " I want to give you a nice saree."

Madhvi : Are you really thinking so ?

Bhide : Let's go to the 'Mangalam Saree.'

- Complete the sentences choosing correct option.

(02)

(28) Inspite of his best efforts, _____ (expressing contra

(A) he loose the game.

(B) he losted the game.

(C) he loses the game.

(D) he lost the game.

(29) Very few girls are _____ (comparing person)

(A) good as Vaibhavi

(B) not so good as Vaibhavi.

(C) as best as Vaibhavi.

(D) as good as Vaibhavi.

- Combine the following sentences to make a meaningful (02) sentence.

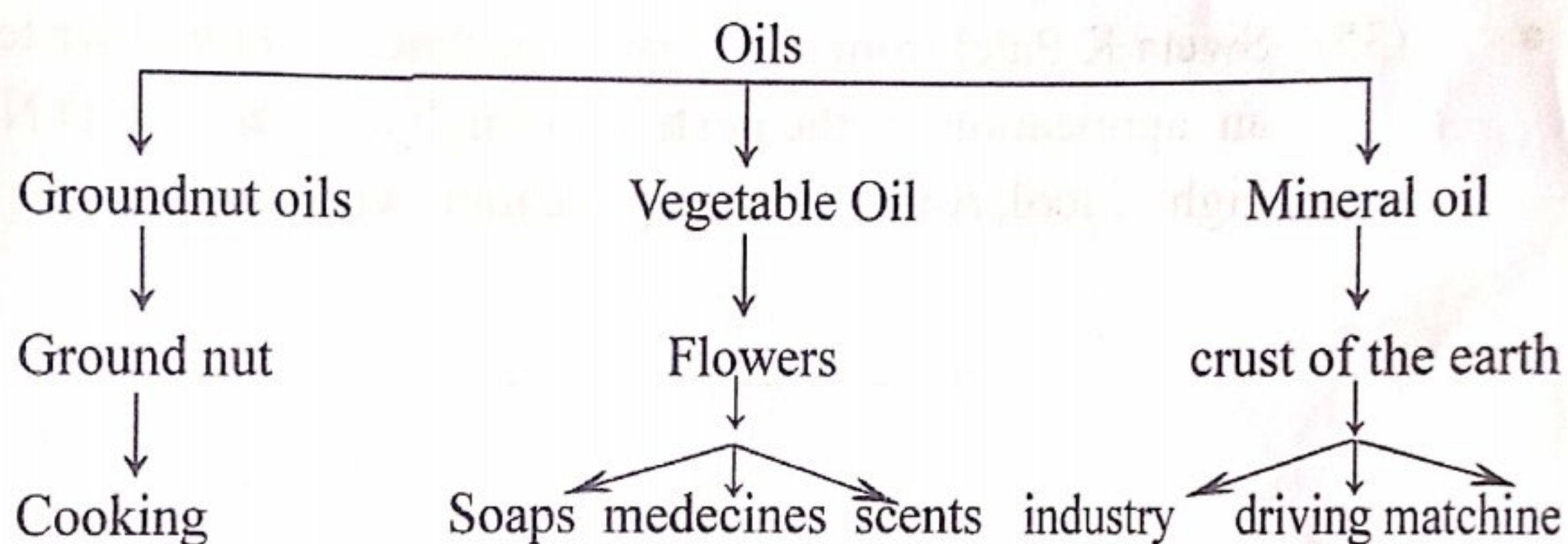
(30) I lost my way. I asked a home guard to help me. He was a stranger to the place.

- Complete the passage choosing the correct option from the (02) brackets.

(31) _____ (a , an , the) Himalayas is one of the (32) _____
(large , largest , larger) mountains.

SECTION: E

- (33) Study the following data and describe it in about 80 words. (03)

- Write a paragraph in about 150 words using the key words. (05)
(any one)

(34) Effective Interview skills.

[Points: Preparation - entering the room- nervousness
and fear -confidence- appearance and manners-
positivity.

OR

(34) The ill-effect of watching TV too much

[Points: Weakening of eye- sight-becoming 1924-less
social communication loss of imagination-
no time for reading- addiction to TV.

OR

(34) Modern Technology

[Points: modern life - devices- use of technology -
easy communication- compare old and new
life - benefits of technology - problems of
technology.]

- **(35) Nisha is going to deliver a speech about ' city life and (04) village life .' Prepare a speech in about 100 words.**

[Points: Village - peaceful - fresh air- green fields
lovely sight - helpful neighbour.

City: noisy vehicle , industries and smoke -
pollution - crowded streets- no relaxation]

OR

- **(35) Sweta K Patel from 5, Shivam Apartments Nadiad writes an application for the post of an English teacher in D.N. high school, Anand. Draft application with resume.**
-

Date : 24-01-25

Time: 12:00 to 2:00

કુલ ગુણ 50

વિભાગ : A (પદ્ય વિભાગ)

* નીચે આપેલા પ્રશ્નનો હેતુલક્ષી ઉત્તર લખો. (01)

(1) “મારા ફળીનાં ઝાડવાં બે ” કાવ્યનો સાહિત્ય પ્રકાર જણાવો.

* નીચે આપેલા વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (02)

(2) “ સહી નથી ” કાવ્યના કવિ પાસે શેની કમી નથી ?

(A) પૈસાની

(B) ધનની

(C) સોનાની

(D) અશ્રુઓની

(3) કોણ પથ્થરમાંથી નારી બની ગયું ?

(A) નાવ

(B) અહલ્યા

(C) સીતા

(D) ગંગા

* નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ) (02)

(4) સમ્રાટ અશોકે કયા રાજ્ય પર વિજય મેળવ્યો ?

(5) હરિને શી રીતે મૂલવી શકાય ?

* નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણયાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (02)

(6) વૃક્ષોને ફળીમાં એકલું શા માટે લાગે છે ?

* નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (03)

(7) “ખીલા” કાવ્યનો કેન્દ્રવર્તી વિચાર સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

“ચક્રવાક મિથુન ” કાવ્યમાં થયેલી વિરહ વેદના તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.

વિભાગ : B (ગદ્ય વિભાગ)

* નીચે આપેલા પ્રશ્નનો હેતુલક્ષી ઉત્તર લખો. (01)

(8) “વાત એક શાપની” પાઠના લેખકનું નામ જણાવો.

* નીચે આપેલા વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (02)

(9) “ અમૃતા ” પાઠમાં કોના સ્નેહની વાત કરવામાં આવી છે ?

(A) પતિપત્ની

(B) માતાપિતા

(C) મિત્રતા

(D) ભાઈબહેનના

(10) ગુણિયલ કોની તરફ અહેસાનથી જોતી ?

(A) બિહારી

(B) નીલા

(C) સાસુ

(D) સસરા

* નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ) (02)

(11) કોણ વીજળીના થાંભલા સાથે ચોંટીને સ્ટેચ્યું થઈ ગયું હતું ?

(12) રમણિકલાલનો વ્યવસાય શો હતો ?

* નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણયાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો. (02)

(13) કે.કા.શાસ્ત્રીનો જીવન સિદ્ધાંત અને જીવન આદર્શ શો હતો ?

* નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો. (03)

(14) જયશંકરની “સુંદરી” સુધીની રૂપાંતર યાત્રા તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.

અથવા

“જમાના પ્રમાણે” શીર્ષકની સાર્થકતા દર્શાવો.

વિભાગ : C (વ્યાકરણ વિભાગ)

* નીચે આપેલા કોઈપણ બે સમાનાર્થી શબ્દો શોધીને લખો. (પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ) (01)

(15) સુકાની - કાળજી - મિત્ર

(16) ભેરુ - કપ્તાન - પરવાહ

(17) દરકાર - સખા - આગેવાન

* નીચે આપેલા વાક્યોમાંથી કોઈપણ બે વાક્યોમાં રેખાંકિત શબ્દનો વિરોધી શબ્દ લખી (01)

વાક્યનો અર્થ બદલાય નહીં તે રીતે વાક્ય ફરીથી લખવું. (પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ)

(18) અલી હોશિયાર શિકારી હતો.

(19) રાજરતનની માગણીનો સ્વીકાર કર્યો.

(20) સમીર ઘીમા અવાજે બોલતો હતો.

* નીચે આપેલા શબ્દસમૂહમાંથી કોઈપણ બે શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ લખો. (01)

(પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ)

(21) પોતાની જાત ઉપર વિશ્વાસ

(22) દર સાત દિવસે પ્રગટ થતું સાપ્તાહિક

(23) આંખનો પલકારો માર્યા વિના

* નીચે આપેલા તળપદા શબ્દોના શિષ્ટ અર્થ લખો. (પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ) (01)

(24) કેડ

(25) ગોકીરો

* નીચેના શબ્દોની સાચી જોડણી લખો. (પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ) (01)

(26) ઊમંગ

(27) જીવનચરીત્ર

* નીચેના શબ્દોના અર્થભેદ લખો. (પ્રત્યેકનો 0.5 ગુણ) (01)

(28) ગ્રહ - ગૃહ

(29) મજૂર - મંજૂર

* નીચેના રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપી વાક્ય પ્રયોગ કરો. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ) (01)

(30) ગેલમાં આવી જવું

અથવા

(30) ખભે હાથ મૂકવો.

* નીચેનો ગદ્યખંડ વાંચી, તેની નીચે પૂછેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

(04)

“હકનું સાચું મૂળ કર્તવ્ય પાલનમાં રહેલું છે. જો આપણે બધા આપની ફરજો બરાબર બજાવીએ તો આપણે હકો મેળવવા બહુ દૂર નહીં જવું પડે. જો આપણી ફરજો બજાવ્યા વગર આપણે હકો પાછળ દોડીએ તો તે મૃગજળની માફક છટકી જશે. અને તેની પાછળ જેટલા પડીશું તેટલા તે આપણાથી દૂરને દૂર રહેશે. જીવનની મુખ્ય જરૂરિયાતો મેળવવાનો હક જેટલો પશુ-પંખીને છે તેટલો જ સરખો હક મનુષ્યને છે અને દરેક હકની અને તેની લગતી ફરજો અને હક પર હુમલો થાય તો તેની સામેનો ઇલાજ જાણી લેવાનો જ હોય છે. જેથી આ પ્રાથમિક પાયારૂપ સમાનતાને સાચવવાને સારું તેની લગતી ફરજો અને ઇલાજો શોધી કાઢવા જ રહ્યા. મારા અંગો વડે શ્રમ કરવો એ હકને લગતી ફરજ છે અને એ શ્રમનું ફળ મારી પાસેથી પડાવી લેનાર જોડે અસહકાર કરવો એ હક સાચવવાનો ઇલાજ છે.

પ્રશ્નો :

en

(39) હકનું સાચું મૂળ શામાં રહેલું છે?

(40) ફરજ બજાવ્યા વગર હક પાછળ દોડવાથી શું પરિણામ આવે છે ?

(41) જીવનની મુખ્ય જરૂરિયાતો મેળવવાનો હક કોને કોને છે ?

(42) ગદ્ય ખંડને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

* નીચે આપેલ બે વાક્યમાં યોગ્ય વિરામચિન્હો દર્શાવી ફરી લખો. (02)

(43) વાહ વાહ નાનાભાઈ સરસ સૂચવ્યું તમે બધાં આનંદમાં આવી ગયાં અને તેઓના હાથ તાળી પાડતાં જરામાં રહી ગયા તેઓને તોફાનની દિશા મળી ગઈ .

વિભાગ : E (લેખન સજ્જતા)

*

નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈપણ એકવિષય પર આશરે ૨૦૦ શબ્દોમાં નિબંધ લખો.(07)

(44) શહેરી જીવનની સમસ્યાઓ :

મુદ્દા : પ્રસ્તાવના - શહેરી જીવનની મજા શહેરી જીવનનો બાત્સ્ય ચળકાટ- શહેરી જીવનની મોટી સમસ્યાઓ-ઉપાય- ઉપસંહાર

ન ૧

અથવા

વિદ્યાર્થી જીવનમાં શીસ્ત મહત્વ :

મુદ્દા : પ્રસ્તાવના-શિસ્તનું અનિવાર્ય-મહત્વ-પ્રકાર- જ્યાં શિસ્ત ત્યાં પ્રગતિ- શિસ્ત વિનાનું જીવન -ઉપસંહાર.

અથવા

* તહેવારોનું મહત્વ:

મુદ્દા : પ્રસ્તાવના - જુદાજુદા તહેવારો - જીવનમાં મહત્વ- ઉત્સવો આનંદ- ઉપસંહાર.

*

નીચે આપેલ પંક્તિનો વિચાર-વિસ્તાર કરો.

(03)

(45) “ કદમ અસ્થિર હો એને કદી રસ્તો નથી જડતો,

અડગ મનના મુસાફરને હિમાલય પણ નથી નડતો .”

* નીચે આપેલ પ્રશ્નોમાં દર્શાવેલ સૂચના મુજબ કોઈપણ ત્રણના ઉત્તર લખો. (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ) (03) [5]

* નીચેના વાક્યમાં પ્રત્યય ખોટા વપરાયાં હોય તો સુધારી ફરીથી લખો.

(31) મારા હાથથી કપરકાબી મૂક.

* નીચેના વાક્યમાંથી સંયોજક શોધીને લખો.

(32) એકબીજાની ઓથ અને સાથ એમની જિંદગીના ટેકા બન્યા.

* નીચેના વાક્યમાં વિભક્તિ પ્રકાર ઓળખાવો.

(33) બાએ પણ મને ઠપકો દીધો.

* નીચેના વાક્યમાં સંયોજક મૂકો.

(34) તારી વાત સાચી હશે. હું દીકરાનો બાપ છું.

વિભાગ : D (અર્થગ્રહણ)

* નીચેનું કાવ્ય વાંચી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

(0)

મને જો પૃથ્વીની હકૂમત મળે એક ક્ષણતો,
પહેલાં તો કાઢું વટહુકમ કે આ જ ક્ષણથી
પ્રજા મારી પંખી-મનુજ-પશુને કીટ ગણો
બધાને જીવ્યાનો જ હક, હણવાનો હક નથી;
દુમોની ડાળીને નીડ, નગર-આવાસ ભીડમાં
વનોની ઝાડી કે ગિરિકુંડમાં, ભૂમિભીતર
જહીં આબાદી ત્યાં ગિરિકુંડમાં, ભૂમિભીતર
પ્રજા મારીને ના ફિકર ફરિયાદો કશીય હો,
હું પૃથ્વીનો રાજા, અવર ગ્રહ-શું વિગ્રહ તણિ
કરારો મૈત્રીના કરું, અગર હો આક્રમણ તો,
પ્રીતિનું જેમાં ના જીતવું, પણ જિતાઈ જ જવું.
સ્વ-તંત્રે વ્યક્તિના રહું વિરચી, હું શાસન નવું.
પ્રજાને એવા તો સ્વનિયમનમાં બાંધી લઉં કે
પછી ના રાજા કે હકૂમતની એને જરૂર રહે !

પ્રશ્નો :

(35) કવિનો પહેલો વટહુકમ કયો હશે ?

(36) કવિના એ વટહુકમની શી અસર થશે ?

(37) કવિ કેવા ફેરફારો અને કેવું આક્રમણ કરવા ઇચ્છે છે ?

(38) કાવ્યને યોગ્ય શીષક આપો.

તારીખ -30-01-2025

સમય-1 કલાક

ગુણ-50

સુચના:- પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 50 પ્રશ્નો છે જે તે પ્રશ્ન નીચે A,B,C,D વિકલ્પ આપેલ છે આપને અલગથી ઓ.એમ.આર. શીટ પર પ્રશ્નોના જે જવાબ સાચો હોય તેના વિકલ્પની નીચે દર્શાવેલ વર્તુળને પેનથી પૂર્ણ ઘટ્ટ કરવું. દરેક પ્રશ્ન માટે એક ગુણ ફાળવેલ છે.

- (1) લીનક્સમાં નીચેનામાંથી કયો ઓપરેટરથી ઓછું દર્શાવે છે?
(A) < (B) Less than (C) lt (D) -lt
- (2) Case વિધાનનો અંત દર્શાવતો કીવર્ડ કયો છે?
(A) end -case (B) end case (C) esac (D) stop-case
- (3) Until લોક એ કયા લુપ ની જેમ જ કાર્ય કરે છે?
(A) For (B) While (C) do while (D) Until
- (4) Case વિધાનમાં કયો અક્ષર પૂર્વ નિર્ધારિત caseનો નિર્દેશ કરે છે?
(A) * (B) + (C) d (D) એકપણનહીં
- (5) પ્રોસેસ આઈડી શોધવા માટે કયો કમાન્ડ વપરાય છે?
(A) PS (B) PP (C) PID (D) PQ
- (6) એકાધિક શરતો તપાસવા માટે કયું વિધાન વપરાય છે?
(A) if (B) case (C) if-else-fi (D) આપેલાતમામ
- (7) વિધાનમાં કિંમતોની યાદી ઉમેરવાની સુવિધા નીચેનામાંથી કયા લુપ દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવે છે?
(A) while (B) until (C) For (D) if
- (8) વર્તમાન પ્રોસેસ શરૂ કર્યાનો સમય કયો સ્ટંભનું નામ રજૂ કરે છે?
(A) UID (B) PID (C) STIME (D) TTY
- (9) તાર્કિક પ્રક્રિયા NOT માટે કયો ઓપરેટર વપરાય છે?
(A) ! (B) -a (C) -g (D) -s
- (10) -gt ઓપરેટર શું સૂચવે છે?
(A) થી વધુ (B) થી ઓછું (C) સમાન નહીં (D) સામાન
- (11) લીનક્સમાં કયું વિધાન આપેલ શરતને નિર્ગમ સ્થિતિ સાથે સંબંધ દર્શાવે છે?
(A) Loop (B) if (C) While (D) આપેલ તમામ
- (12) If વિધાનનો અંત કયા વિધાન દ્વારા દર્શાવાય છે?
(A) If (B) fi (C) Ifif (D) fifi
- (13) તાર્કિક પ્રક્રિયક OR માટે કયો ઓપરેટર ઉપયોગમાં લેવાય છે?
(A) -a (B) -o (C) -p (D) -r

- (14) Case ની બહાર નીકળવા કયા વિધાનનો અમલ કરવામાં આવે છે?
 (A) Go (B) bye (C) Exit (D) એક પણ નહીં
- (15) ફાઈલને અમલ કરવા માટેની મંજૂરી આપવા માટે નીચેનામાંથી કયા કમાન્ડ નો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે?
 (A) Greep (B) Chmod (C) ls (D) x
- (16) નીચેનામાંથી કયું ચિન્હ સસ્ક્રિપ્ટને ચલમાંથી કિંમત મેળવવાની સૂચના આપે છે?
 (A) * (B) % (C) \$ (D) #
- (17) વીમ એડિટર કેટલા મોડમાં કામ કરે છે?
 (A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) ચાર
- (18) Expr નો અર્થ શું થાય છે?
 (A) Excess (B) Export (C) Expression (D) એક પણ નહીં
- (19) લીનક્સમાં કેટલા એડિટર ઉપલબ્ધ છે?
 (A) Vi,vim (B) nano (C) Pico,ed (D) All of these
- (20) Vim એડિટરમાં કરસન ને નીચે તરફ લઈ જવા માટે કયો કમાન્ડ આપશો?
 (A) k (B) j (C) h (D) l
- (21) નીચેનામાંથી કઈ કી લાઈન રદ કરવા માટે વપરાય છે?
 (A) ce (B) ge (C) dd (D) d\$
- (22) આદેશોના સમૂહરૂપી ટેક્સ ફાઈલ ને શું કહેવાય?
 (A) સ્ક્રીપ્ટ (B) પ્રોગ્રામ (C) અલ્ગોરિધમ (D) સેલસ્ક્રીપ્ટ
- (23) લીનક્સ માં કયું એડિટર વપરાય છે?
 (A) Vim (B) emcs (C) Pico (D) vim
- (24) સેલસ્ક્રીપ્ટ લીનક્સનું એક અતિ કેવું સાધન છે?
 (A) મર્યાદિત (B) અમર્યાદિત (C) સક્ષમ (D) (A)અને (B)બંને
- (25) સેલસ્ક્રીપ્ટ ફાઈલનું અનુલંબન કયું હોય છે?
 (A) .s (B) .sh (C) .script (D) .shell
- (26) સેલસ્ક્રીપ્ટ લાઈન કઈ નિશાની સાથે શરૂ થાય છે?
 (A) & (B) # (C) * (D) ^
- (27) Vim એડિટર કયા નામે ઓળખાય છે?
 (A) Visual display (B) Vim display
 (C) Vim Editor (D) Vim display editor
- (28) કયો કમાન્ડ આપી આપણે ચલની કિંમત પ્રદર્શિત કરી શકીએ છીએ?
 (A) echo (B) clear (C) PWD (D) is
- (29) ચલનું નામ સેના સંયોજન થી બનેલું હોવું જોઈએ?
 (A) મૂળાક્ષરો (B) અંક (C) અન્ડરસ્કોર (D) આપેલાતમામ

(30) નીચેનામાંથી કયું ટેક્સ્ટ એડીટર નથી?

(A) Vi

(B) vim

(C) MS.word

(D) Emacs

(31) નીચેના પૈકી કયું દિશા ફેર ચિન્હ નથી?

(A) >

(B) <

(C) *

(D) >>

(32) કમાન્ડ લાઈન કોનસોલ ઓપન કરવા માટે કઈ વિન્ડો આપવામાં આવી છે?

(A) Terminal window

(B) Terminal box

(C) Terminal path

(D) Term window

(33) Cash ની નવી આવૃત્તિ કોણ છે?

(A) Sh

(B) ksh

(C) tesh

(D) sch

(34) ફાઈલમાં સમાવિષ્ટ માહિતીમાં કુલ લીટીઓ, શબ્દ અને અક્ષરોની કુલ સંખ્યા ગણવા માટે કમાન્ડનું નામ શું છે?

(A) Countw

(B) wcount

(C) wc

(D) word count

(35) લીનક્ષમાં નીચેના પૈકી કયો ફાઈલના નામની મહત્તમ લંબાઈ રજૂ કરે છે?

(A) 8

(B) 10

(C) 200

(D) 255

(36) નીચેના પૈકી કયો કમાન્ડ ડિરેક્ટરી દૂર કરવા માટે છે?

(A) rdir

(B) remove

(C) rd

(D) rmdir

(37) ફાઈલની નકલ કરવા માટે નીચેના પૈકી કયો કમાન્ડ ઉપયોગમાં લઈ શકાય છે?

(A) tar

(B) cpio

(C) cp

(D) copy

(38) નીચેના પૈકી કયા કમાન્ડનો ઉપયોગ એક સમય માત્ર એક પાનું ભરીને માહિતી જોવા થઈ શકે છે?

(A) More

(B) more

(C) PAGE

(D) page

(39) ગ્રુપ ડીલીટ કરવા કયો આદેશ વપરાય છે?

(A) delgroup

(B) deletgroup

(C) delgroup

(D) remove group

(40) કયું ચિન્હ નિવેશ લક્ષ્ય ફેર માટેનું ચિન્હ છે?

(A) >

(B) @

(C) <

(D) #

(41) ફાઈલ અથવા ડિરેક્ટરી ના નામ બદલવા માટે કયો આદેશ આપશો?

(A) cp

(B) mv

(C) rm

(D) Change

(42) કયું ચિન્હ ઉપયોગ કરતા ની હોમ ડિરેક્ટરી સૂચવે છે?

(A) @

(B) &

(C) ~

(D) *

(43) ફાઈલો નો સમૂહ કોણ છે?

(A) ડિરેક્ટરી પદ્ધતિ

(B) ફાઈલ પદ્ધતિ

(C) મુખ્ય પદ્ધતિ

(D) આપેલ તમામ

(44) હોમ ડિરેક્ટરી કોણ બનાવે છે?

(A) ઉપયોગકર્તા

(B) કમ્પ્યુટર

(C) ચાલકપદ્ધતિ

(D) ટ્રેસ

(45) cp કમાન્ડની ઓછામાં ઓછી આર્ગ્યુમેન્ટ કેટલી હોય છે?
(A) One (B) Two (C) Three

(D) એક પણ નહીં

(46) નવું જૂથ ઉમેરવા કયો આદેશ વપરાય છે?
(A) group (B) add group ing
(C) add group (D) adding group

(47) કમ્પ્યુટરમાં ઉપલબ્ધ તમામ સેલ ની યાદી મેળવવા કયો આદેશ આપશો?
(A) Cat/etc/shells (B) Cat/ ect/shell
(C) Cat/etc/shell (D) Cet/etc/shells

(48) શેલ શું છે?
(A) કમાન્ડ લાઇન ઇન્ટરફેસ (B) ગ્રાફિક્સ સ્પેસ
(C) કમાન્ડ ઇન્ટરફેસ (D) આપેલ તમામ

(49) વર્ષ 2013નું કેલેન્ડર નિહાળવા માટે કયો આદેશ આપશો?
(A) Cal 2013 (B) cl 2013 (C) Calendar 2013 (D) cel 2013

(50) કર્નલ દ્વારા શું અમલમાં આવે છે?
(A) Process I'd (B) I'd (C) Binary (D) command

BEST OF LUCK

Date: 29-01-25

ધોરણ : 11

Time: 12:00 to 2:00

કુલ ગુણ 50

વિભાગ : A

* નીચે આપેલા પ્રશ્નક્રમાંક 1 to 8 સુધીના પ્રશ્નોના આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ (08) પસંદ કરી જવાબ લખો. (દરેકનો 1 ગુણ)

- (1) માહિતી સંચાર પ્રક્રિયાની સફળતા કયા મુદ્દા દ્વારા નક્કી કરી શકાય ?
 (A) બોલનાર (B) પ્રતિભાવ
 (C) સાંભળનાર (D) માધ્યમ
- (2) વાણિજ્યક પત્રમાં પત્ર મેળવનારનું સરનામું એટલે શું ?
 (A) શીર્ષક (B) સંદર્ભ
 (C) સંબોધન (D) આંતરિક સરનામું
- (3) ઓર્ડર આપતો પત્ર ખરીદનાર અને વેચનાર વચ્ચેનો કેવો કરાર છે ?
 (A) વણ લખ્યો કરાર (B) મૌખિક કરાર
 (C) લેખિત કરાર (D) સમજૂતી કરાર
- (4) ફરિયાદપત્રની ભાષા કેવી ના હોય જોઈએ ?
 (A) સરળ (B) ગુસ્સાવાળી
 (C) વિવેકી (D) સ્પષ્ટ
- (5) કંપની ધારામાં ચાવીરૂપ સંચાલકીય વ્યક્તિમાં કેટલી વ્યક્તિઓનો સમાવેશ કરવામાં આવે છે ?
 (A) 2 (B) 5 (C) 3 (D) 4
- (6) નામની કલમમાં ફેરફાર કરવા અંગે મધ્યસ્થ સરકારની મંજૂરી લીધાના કેટલા દિવામાં કંપની રજિસ્ટારને જણાવવું પડે ?
 (A) 15 (B) 90 (C) 30 (D) 60
- (7) દીવાની જવાબદારીમાં કસૂરવારને કેવી સજા થાય છે ?
 (A) દંડ થાય (B) દંડ અથવા કેદ થાય
 (C) ઘંડ અને કેદ બંને થાય (D) કશું ન થાય
- (8) સેબી (SEBI) ની મુખ્ય ઓફિસ કયા આવેલી છે ?
 (A) અમદાવાદ (B) વડોદરા
 (C) પૂણે (D) મુંબઈ

વિભાગ : B

* નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 9 to 15 ના જવાબ એક વાક્યમાં આપો. (દરેકનો 1 ગુણ (07)

- (9) પત્રવ્યવહાર એટલે શું ?
- (10) ઓર્ડર રદ કરવા માટે ગ્રાહકે સૌ પ્રથમ શું કરવું જોઈએ ?
- (11) વેપારીની સફળતા શાના ઉપર નિર્ભર છે ?
- (12) નવો કંપની ધારો ક્યારે આવ્યો ?
- (13) 'એકલ' વ્યક્તિ કંપની કોને કહેવાય ?
- (14) વિજ્ઞાપનપત્ર કોને કહેવાય ?
- (15) શેર પ્રીમિયમ એ કંપની માટે શું છે ?

વિભાગ : C

* નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 16 to 21 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે ચાર ના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. (08)
(દરેકના 2 ગુણ)

- (16) પત્રનો બ્રાહ્મ દેખાવ એટલે શું ?
- (17) સેક્રેટરી કયા કયા કાર્યો કરે છે ?
- (18) શૉરહોલ્ડર શૉર ફેરબદલી કયા આધારે કરી શકે છે ?
- (19) આવેદનપત્રમાં કુલ કેટલી કલમો છે ? જણાવો.
- (20) નિયમનપત્રમાં કયા ફેરફારો માટે ટ્રિબ્યુનલની મંજૂરી લેવી પડે ?
- (21) વિજ્ઞાપનપત્રમાં કોની કોની લેખિત સંમતિ જરૂરી છે ?

વિભાગ : D

* નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 22 to 26 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે ત્રણ ના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (09)
(દરેકના 3 ગુણ)

- (22) પૂછપરછના પત્રો લખવા માટે ધ્યાનમાં રાખવાલાયક મુદ્દા જણાવો.
- (23) દાવા-ફરિયાદ પતાવટના પત્રના મુખ્ય ત્રણ સિદ્ધાંતો સમજાવો.
- (24) લઘુત્તમ ભરણું કોને કહેવાય ? સમજાવો.
- (25) ડિમેટ ખાતું ખોલાવવા અંગેની વિધિ જણાવો.
- (26) શૉરની લાક્ષણિકતા સમજાવો.

વિભાગ : E

* નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 27 to 29 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે ના વિસ્તારપૂર્વક ઉત્તર લખો. (08)

(દરેકના 4 ગુણ)

(27) બાંયધરી કરારના ફાયદા જણાવો.

(28) વિજ્ઞાપનપત્ર બહાર પાડવા અંગે કંપની ધારાની જોગવાઈ જણાવો.

(29) ડિમેટ ખાતાના ફાયદા અને મર્યાદા જણાવો.

વિભાગ : F

* નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 30 to 32 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે ના વિસ્તારપૂર્વક ઉત્તર લખો. (10)

(દરેકના 5 ગુણ)

(30) રાધે ક્લોથ સ્ટોર્સ, સુરત તરફથી ઉનાળાની ઋતુને ધ્યાનમાં રાખીને સુતરાઉ કપડાંનો

મોટો જથ્થો મંગાવતો પત્ર વાહવાહ ટેક્સટાઈલ્સ અમદાવાદને લખો.

(31) ધી વિન્ટર કલેક્શન, પકડવંજ રેઈનકોટ માટેનો ઓર્ડર મેસર્સ. પી.વી. સંધુ બ્રધર્સ,

પંજાબને આપ્યો હતો. પરંતુ ઘણો સમય પસાર થવા છતાં માલસામાન મળ્યો નથી

તો આ ઓર્ડરને રદ કરતો પત્ર લખો.

(32) ગુજરાત ટ્રેડર્સ દ્વારા આપેલા ધાબળાના ઓર્ડરમાં 20 ધાબળા ઓછા નીકળતા તે

અંગે હરિયાણા વુલન કંપની ચંદીગઢને ફરિયાદ પત્ર લખો.

Date: 28-01-25

Time: 12:00 to 2:00

વિભાગ : A

કુલ ગુણ 50

* નીચે આપેલા પ્રશ્નક્રમાંક 1 to 10 સુધીના પ્રશ્નોના આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ (10) પસંદ કરી જવાબ લખો. (દરેકનો 1 ગુણ)

- (1) ગાણિતીય આંકડાશાસ્ત્રના સ્થાપક કોણ હતાં ?
 (A) ગોસેટ (B) મહાલનોબિસ
 (C) લાપ્લાસ (D) કાર્લપિયર્સન
- (2) જર્મન શબ્દ 'Statistik' સૌ પ્રથમ કોનાં દ્વારા વપરાયો હતો ?
 (A) ગોસ (B) ગોટફ્રિડ એકેનવૉલ
 (C) વિલિયમ પેટ્ટી (D) જોહન ગ્રાઉન્ટ
- (3) નીચેના પૈકી સતત ચાલ કયો છે ?
 (A) વ્યક્તિની માસિક આવક (B) માર્ગ પરના અકસ્માતની સંખ્યા
 (C) કારના ઉત્પાદનની સંખ્યા (D) પુસ્તકમાં પાનાદીઠ ભૂલની સંખ્યા
- (4) એક ચલનો મધ્યક 15 અને મધ્યસ્થ 20 હોય, તો આસાદિત સુત્રથી બહુલક કેટલો થશે ?
 (A) 5 (B) 35 (C) 17.5 (D) 30
- (5) એક ચલ માટે મધ્યક 10 અને ચલનાંક 60% હોય તો ચલનું વિચરણ કેટલું થાય ?
 (A) 6 (B) 36 (C) 60 (D) 50
- (6) નીચેના પૈકી કયું માપ એકમથી મુક્ત છે ?
 (A) સરેરાશ વિચલન (B) ચતુર્થક વિચલન
 (C) વિસ્તાર (D) ચલનાંક
- (7) કાર્લ પિયર્સનના વિષમતાંકની કિંમત કેવી હોઈ શકે ?
 (A) હંમેશા ધન (B) હંમેશા ઋણ
 (C) ધણ, ઋણ કે શૂન્ય (D) શૂન્યની બરાબર નહીં
- (8) $10 \times n! = 240$ હોય તો n ની કિંમત શોધો.
 (A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 6
- (9) $n^c o + n^c n$ ની કિંમત શોધો.
 (A) $2n$ (B) 0 (C) 1 (D) 2
- (10) પ્રાયલ અને આગણક અનુક્રમે કોના કોના લક્ષણ છે ?
 (A) સમષ્ટિ અને સમષ્ટિ (B) નિદર્શ અને નિદર્શ
 (C) સમષ્ટિ અને નિદર્શ (D) નિદર્શ અને સમષ્ટિ

વિભાગ : B

- * નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 11 to 15 ના જવાબ એક વાક્યમાં આપો. (દરેકનો 1 ગુણ) (05)
- (11) પ્રાથમિક માહિતી વ્યાખ્યાયિત કરો.
- (12) ગુણાત્મક માહિતી એટલે શું ?
- (13) એક ચલ માટે $Q_3 = 25.75$ હોય તો P_{75} શોધો.
- (14) ચતુર્થક વિચલનની વ્યાખ્યા આપો.
- (15) નાશવંત નિદર્શનનું ઉદાહરણ આપો.

વિભાગ : C

- * નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 16 to 21 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે ચાર ના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (08) (દરેકના 2 ગુણ)

- (16) પાંચ શહેરોની વસ્તી સંબંધની માહિતી નીચેના કોષ્ટકમાં આપેલી છે તેને ચિત્રાકૃતિ દ્વારા રજૂ કરો.

શહેર	A	B	C	D	E
વસ્તી	20,000	40,000	60,000	80,000	90,000

- (17) એક ઓફિસમાં કામ કરતાં 40 કર્મચારીઓમાં 60 % સ્ત્રીઓ હતી અને બાકીના 40 % પુરુષો હતા. 50 % પુરુષો પરણિત હતા. જ્યારે પરણિત અને અપરણિત સ્ત્રીઓનું પ્રમાણ 5:3 હતું. આ માહિતીને યોગ્ય કોષ્ટકમાં દર્શાવો.
- (18) એક સંમિત આવૃત્તિ વિતરણમાં બહુલક 84 છે. જો પ્રથમ ચતુર્થક 68 હોય તો ત્રીજો ચતુર્થક શોધો.
- (19) કોઈ એક આવૃત્તિવિતરણમાં $\bar{x} + Mo = 82$, $\bar{x} = 44$ અને $S = 12$ હોય તો વિષમતાંક શોધો.
- (20) આદર્શ નિદર્શના લક્ષણો જણાવો.
- (21) સમષ્ટિ તપાસ અને નિદર્શ તપાસ ઉદાહરણ આપી સમજાવો.

વિભાગ : D

- * નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 22 to 26 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે ત્રણ ના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (09) (દરેકના 3 ગુણ)

- (22) એક વસ્તુની વિવિધ દિવસોની માંગનું વિતરણ નીચે મુજબ છે. માંગનો મધ્યક શોધો.

માંગ એકમો	5-14	15-24	25-34	35-49	50-64	65-79
દિવસોની સંખ્યા	4	17	19	22	18	10

- (23) એક વિદ્યાર્થીને થિયરી પેપરમાં 35 ગુણ , પ્રેક્ટિકલમાં પરીક્ષામાં 15 ગુણ અને મૌખિક પરીક્ષામાં 5 ગુણ મળ્યા છે. તે શાળામાં આ પકારની પરીક્ષાઓને 4,2 અને 1 ભાર આપવામાં આવે છે. વિદ્યાર્થીના ગુણનો ભારીત મધ્યક શોધો.
- (24) $(1+x)^6$ નું વિસ્તરણ કરો અને બંને બાજુએ $x=1$ મૂકીને ચકાસી જુઓ.
- (25) $3 \cdot {}^{2n}C_3 = 44 \cdot n^2$ હોય તો n ની કિંમત શોધો.
- (26) 20 કદની સમજિમાંથી 4 કદના શક્ય બધાં જ પદિક નિદર્શો મેળવો.

વિભાગ : E

- * નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 27 to 29 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે ના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (08)
(દરેકના 4 ગુણ)

- (27) બે ઉત્પાદક પેટીઓના માસિક વેતનને લગતા આવૃત્તિવિતરણના માપ નીચે પ્રમાણે છે.

વિગત	મધ્યક	મધ્યસ્થ	પ્રથમ ચતુર્થક	ત્રીજો ચતુર્થક	પ્રમાણિત વિચલન
પેટી A	350	344	324	356	26
પેટી B	360	340	330	370	38

બાઉલી અને કાર્લપિયર્સનની પદ્ધતિથી વિષમતાંક શોધો અને બંને પેટીની તુલના કરો.

- (28) દ્વિપદી વિસ્તરણની મદદથી કિંમત મેળવો.
 $(\sqrt{5}+1)^5 - (\sqrt{5}-1)^5$
- (29) 8 જુદાં જુદાં પુસ્તકોમાંથી 5 પુસ્તકો કેટલી રીતે પસંદ કરી શકાય કે જેમાં ,
(i) અમુક નિશ્ચિત પુસ્તક હંમેશા પસંદ થાય ?
(ii) જો અમુક નિશ્ચિત પુસ્તક કદાપિ પસંદ ન થાય.

વિભાગ : F

- * નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 30 to 32 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે ના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (10)
(દરેકના 5 ગુણ)

- (30) એક કરિયાણાની દુકાનમાંથી દરરોજ વેચાયેલ ઘઉંની ગૂણોની સંખ્યા નીચે આપેલ છે.

ગૂણોની સંખ્યા	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55 અને વધુ
દિવસોની સંખ્યા	9	17	32	24	10	5	3

વેચાયેલ ગૂણોની સંખ્યા માટે Q_1 અને D_4 શોધો.

- (31) વર્ષ 2014 ના 100 દિવસમાં એક જ બેન્કની 5 શાખાઓમાં મળી દરેક દિવસે ક્લીયરિંગ માટે આવેલા ચેકની સંખ્યાનું આવૃત્તિ વિતરણ નીચે મુજબ છે. આ પરથી બાઉલની પદ્ધતિથી વિષમતાંક શોધો.

ચેકની સંખ્યા	0-199	200-399	400-599	600-799	800-999
દિવસોની સંખ્યા	10	13	17	42	18

- (32) એક પાર્ટીમાં 4 યુગલો (પતિ-પત્ની) ભાગ લે છે તે 8 વ્યક્તિઓમાંથી 2 વ્યક્તિઓ પસંદ કરવામાં આવે છે.

- (1) પસંદ કરેલી બે વ્યક્તિઓ પતિ-પત્ની હોય તેવી પસંદગીના પ્રકારો કેટલા થશે ?
- (2) પસંદ કરેલી બે વ્યક્તિઓમાં એક પુરુષ અને એક સ્ત્રી હોય તેવી પસંદગી કેટલી રીતે કરી શકાય ?
- (3) પસંદ કરેલી બે વ્યક્તિઓમાં એક પુરુષ અને એક સ્ત્રી હોય પરંતુ તેઓ પતિ-પત્ની ન હોય તેવી પસંદગી કેટલી રીતે કરી શકાય ?

* નીચે આપેલા પ્રશ્નક્રમાંક 1 to 10 સુધીના પ્રશ્નોના આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ (10) પસંદ કરી જવાબ લખો. (દરેકનો 1 ગુણ)

- (1) નામાનો હેતુ ધંધાના તમામ વ્યવહારોની કઈ નોંધ રાખવાનો છે ?
 (A) ટૂંકાગાળાની (B) એકવર્ષની
 (C) પાંચ વર્ષની (D) કાયમી
- (2) ₹ 10,000 નું ભાડું ચૂકવ્યું છે. આ કયા પ્રકારનો વ્યવહાર છે.
 (A) મિલકતનો રોકડ વ્યવહાર (B) સેવાનો બિન રોકડ વ્યવહાર
 (C) સેવાનો રોકડ વ્યવહાર (D) દેવાનો રોકડ વ્યવહાર
- (3) નમૂના તરીકે માલ વેચવામાં આવે ત્યારે
 (A) મિલકત ઘટે-દેવું ઘટે (B) મિલકત ઘટે-દેવું વધે
 (C) મિલકત વધે-મૂડી વધે (D) મિલકત ઘટે-મૂડી ઘટે
- (4) ખાતાવહીના કયા પ્રકારના ચોપડામાં જરૂરિયાત ઊભી થતાં વધારાનાં પાનાં ઉમેરી શકાતા નથી ?
 (A) કાર્ડ સ્વરૂપે (B) કમ્પ્યુટર હિસાબોમાં
 (C) છૂટાં પાનાં સ્વરૂપે (D) બાંધેલો ચોપડો
- (5) નામાના સિદ્ધાંતોનું પાલન ન થવાથી ઉદભવેલ ભૂલને _____ કહેવાય.
 (A) ભરપાઈ ચૂક (B) વીસરચૂક
 (C) સિદ્ધાંતની ભૂલ (D) ઉપલક ખાતે ન લઈ જવાની ભૂલ
- (6) ઘસારો એ મિલકતની ઉપયોગિતા મૂલ્યમાં _____ સૂચવે છે.
 (A) વધારો (B) ઘટાડો
 (C) વધારો / ઘટાડો (D) ત્રણેયમાંથી એક પણ નહિ
- (7) જોગવાઈ _____ ખાતામાંથી ઊભી કરવામાં આવે છે ?
 (A) નફા-નુકસાન ખાતું (B) નફા-નુકસાન ફાળવણી ખાતું
 (C) વેપાર ખાતું (D) મૂડી ખાતું

(8) હૂંડી પાકતી તારીખ પહેલા હૂંડી લખનાર દ્વારા કોની પાસે વટાવવામાં આવે છે ?

(A) દેવાદાર

(B) રાજ્ય સરકાર

(C) મધ્યસ્થ સરકાર

(D) બેન્ક

(9) આંતરરાષ્ટ્રીય હિસાબી ધોરણ સમિતિ (IASC) ની સ્થાપના કઈ સાલમાં કરવામાં આવી હતી ?

(A) 1973

(B) 1976

(C) 1977

(D) 1981

(10) કોઈ પણ હિસાબી વ્યવહારના સમર્થન માટે વાઉચર કે દસ્તાવજ પુરાવો જરૂરી છે, કયા ખ્યાલ મુજબ ?

(A) એકસૂત્રતાના

(B) હેતુલક્ષિતા

(C) પૂર્ણ રજૂઆતના

(D) સંપાદનના

વિભાગ : B

* નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 11 to 15 ના જવાબ એક વાક્યમાં આપો. (દરેકનો 1 ગુણ) (05)

(11) વસેક પરત જમા એટલે શું ?

(12) જમા ખર્ચા વ્યવહાર એટલે શું ?

(13) ઘસારાનો અર્થ આપો.

(14) અનામતના પ્રકાર જણાવો.

(15) દેશી નામા પદ્ધતિને બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?

વિભાગ : C

* નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 16 to 18 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે ના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (06) (દરેકના 3 ગુણ)

(16) નીચેના વ્યવહારો પરથી શ્રી પાર્થની જમા નોંધ તૈયાર કરો.

2015 જૂન

3 ₹ 10,000 નો માલ 5% રોકડ વટાવે મહેશ પાસેથી ખરીદ્યો

7 ₹ 15,000 નો માલ 10% વેપારી વટાવે 5 % રોકડ વટાવે રજનીકાન્ત પાસેથી ખરીદ્યો. અડધા નાણાં ચેકથી ચૂકવ્યાં.

15 ₹ 4,000 નો માલ 5 % રોકડ વટાવે ખરીદ્યો.

21 રમેશને ₹ 12,000 નો માલ 5 % વેપારી વટાવે મોકલી આપવા ઓર્ડર આપ્યો.

(17) નીચેની વ્યવહારો પરથી શ્રી અમરનાથના ચોપડે ખાસ આમનોંધ લખો.

- (1) ₹ 3500 જે નરેશ પાસે લેણાં હતાં તે વસૂલ થઈ શકે તેમ નથી.
- (2) ₹ 7000 ની પડતર કિંમતનો માલ આખી ₹ 8000 નું કર્નિયર ખરીદ્યું.
- (3) આકાશને ચૂકવવાના ₹ 5000 ઘરતીએ કબૂલ્યા.

(18) નીચેની ભૂલો સુધારવા શ્રી રાકેશના ચોપડામાં જરૂરી નોંધ લખો.

- (1) અંગત ઉપયોગ માટે બેન્કમાંથી ઉપાડેલ ₹ 1500 ની નોંધ કરવાની બાકી છે.
- (2) ₹ 700 નો માલ સ્વીટુને વેચેલ , જે ભૂલથી ખરીદનોંધમાં નોંધાયો છે.
- (3) ₹ 5000 ના ખરીદેલ માલની નોંધ કરવાની રહી ગઈ છે.

વિભાગ : D

નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 19 to 22 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે ત્રણ ના માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો.(12)

(દરેકના 4 ગુણ)

(19) નીચેના વ્યવહારોની રાજવીરના ચોપડામાં આમનોંધ લખો.

2024 મે

- 1 ₹ 50,000 રોકડા , ₹ 25,000 ના લેણાં, ₹ 10,000 ના દેવાં, અને ₹ 15,000 નો માલ સ્ટોક ઘંઘામાં લાવી વેપાર શરૂ કર્યો.
- 3 બેન્ક ઓફ બરોડામાં ₹ 15,000 ભરી ખાતું ખોલાવ્યું.
- 6 ₹ 50,000 નો માલ કૃતિ પાસેથી ₹ 10 % વેપારી વટાવ અને 10% રોકડ વટાવે ખરીદ્યો. અડધા નાણાં ચેકથી ચૂકવ્યા.
- 10 ₹ 4,000 નો માલ આગમાં નાશ પામ્યો, જેનો વીમા કંપનીએ ₹ 3,000 નો દાવો મંજૂર કર્યો. નાશ પામેલ માલના વેચાણથી ₹ 200 ઊપજ મળી.

(20) નીચે આપેલ ભૂલો સુધારવા શ્રી વૈભવના ના ચોપડામાં જરૂરી આમનોંધ લખો.

- (1) યંત્ર ખરીદી તેને ગોઠવવાનો ખર્ચ ₹ 2000 પરચુરણ ખર્ચ ખાતે ઉધારેલ છે.
- (2) દેવાંશીને ચૂકવેલ ₹ 2400 ભૂલથી કરણ ખાતે નોંધ્યાં છે.
- (3) બેન્ક વ્યાજના ₹ 150 પાસબુકમાં જમા કરેલા, જે રોકડમેળમાં વ્યય બાજુ પર નોંધેલ છે.
- (4) મકાન ભાડાના ₹ 4800 દુકાન માલિક વેદાંતને ચૂકવેલ જે તેમના અંગત ખાતે ઉધાર્યા છે.

(21) હૂંડીનો અર્થ આપી તેના લક્ષણો સમજાવો.

(22) અમીએ તા.1-7-2016 ના રોજ રમીને ₹ 25,000 નો માલ વેચ્યો.

તા.3-7-16 ના રોજ અમીએ રમી પર ₹ 25,000 ની 20 દિવસની મુદતની હૂંડી લખી જે રમીએ સ્વીકારીને પરત કરી. પાકતી તારીકે રમીએ હૂંડીની રકમ ચૂકવી આપી. બંને પક્ષકારોના ચોપડે જરૂરી આમનૌંધ લખો.

વિભાગ : E

* નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ક્રમાંક 23 to 24 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે એક માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (06)
(દરેકના 6 ગુણ)

(23) નીચેની માહિતી પરથી શ્રી સુરભિનો તા.29-02-2016 ના રોજનો બેન્ક સિલકમેળ તૈયાર કરો.

તા.29-02-2016 ના રોજ પાસબુક ₹ 4000 ઓવરડ્રાફ્ટ દર્શાવતી હતી.

(1) મળેલ ચેક રોકડમેળમાં નોંધેલ છે, પરંતુ બેન્કમાં ભરવા માટે મોકલેલ નથી ₹ 9900.

(2) બેન્કમાં ભરેલ ચેક નકરાયેલ , જેની નોંધ રોકડમેળમાં થયેલી નથી ₹ 1650.

(3) રોકડ ખરીદીની નોંધ રોકડમેળની જાવકબાજુ બેન્ક ખાતામાં નોંધેલ ₹ 8300.

(4) લખેલ પરંતુ લેણદારને આપવાનો રહી ગયેલ ચેક ₹ 4160.

(5) સુરભિએ તેના અંગત બેન્ક ખાતામાંથી લખેલ ચેક બેન્કે ધંધાના બેન્ક ખાતામાં ઉધારેલ ₹ 3340.

(6) રોકડ મેળની વ્યય બાજુ બેન્કખાતાનો વધારે લેવાયેલ સરવાળો ₹ 1180

(24) હાઈન કોડાવાલા ઈન્ડિસ્ટ્રીએ તા.1-4-12 ના રોજ એક યંત્ર ₹ 2,75,000 માં ખરીદ્યું. આ યંત્રને ગોઠવવાનો ખર્ચ ₹ 15,000 અને કારખાના સુધી લાવવાનો ખર્ચ ₹ 10,000 થયો. કંપની દર વર્ષે 8 % લેખે સીધી લીટીની પદ્ધતિએ ઘસારો ગણે છે. તા.31-3-15 ના રોજ આ યંત્રની ચોપડે કિંમતના 20 % નુકસાનથી વેચી દેવામાં આવ્યું. ત્રણ વર્ષની આમનૌંધ અને ત્રણેય વર્ષનું યંત્ર ખાતું તૈયાર કરો.

નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ક્રમાંક 25 માગ્યા મુજબ ઉત્તર લખો. (દરેકના 11 ગુણ)
(25) હરિકૃષ્ણ ટ્રેડર્સના નીચે આપેલ તા.31-3-2015 ના રોજના કાગા સરવૈયા પરથી વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

હરિકૃષ્ણ ટ્રેડર્સનું તા.31-3-2015 ના રોજનું કાગું સરવૈયું.

ખાતાનું નામ	ઉધારબાકી ₹	જમા બાકી ₹
ઉપાડ અને મૂડી	26,400	3,30,000
ખરીદી અને વેચાણ	3,24,900	8,80,000
માલ પરત	88,000	22,000
પ્રોવિડન્ટ ફંડ અને પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં ફાળો	11,000	1,10,000
પ્રોવિડન્ટ ફંડના રોકાણો અને તેનું વ્યાજ	1,10,000	8,800
દેવાદારો-લેણદારો	2,20,000	1,65,000
વટાવ	50,600	15,400
ઘાલખાધ અને ઘાલખાધ અનામત	33,000	49,500
હૂંડીઓ	16,500	27,500
માલનો સ્ટોક (તા.1-4-2014)	88,000	-
ડેમરેજ	3,300	-
કસ્ટમ ડ્યુટી	21,000	-
વેપાર ખર્ચ	1,00,000	-
રોકડ સિલક	10,000	-
બેન્કસિલક	35,100	-
કાયમી મિલકતો (પડતર કિંમત ₹ 6,00,000)	4,80,000	-
જાહેરાત ખર્ચ	10,000	-
અન્ય આવકો	-	19,600
	16,27,800	16,27,800

હવાલાઓ :

- (1) તા.31-3-2015 ના ₹ 2,02,000 નો સ્ટોક છે. જેમાંથી ₹ 2000 નો જાહેરાત સામગ્રીનો સ્ટોક છે. માલના સ્ટોક પૈકી 40 % માલની બજાર કિંમત 20% વધુ છે. 30 % માલની બજારકિંમત 20% ઓછી છે. જ્યારે બાકીના માલમાં ₹ 5,000 નો રિપેરિંગ ખર્ચ જરૂરી છે.
- (2) જાહેરાતમાં આપેલ માલ ₹ 7,500
- (3) ₹ 10,000 નું ઉધાર વેચાણ ભૂલથી ઉધાર ખરીદી તરીકે નોંધેલ છે.
- (4) દેવાદારોમાંથી ₹ 30,000 ઘાલખાધ તરીકે માંડીવાળવાના છે અને 10% ઘાલખાધ અનામત રાખવાની છે.
- (5) મૂડી પર 10% વ્યાજ આપવાનું છે અને ઉપાડ પર 6 % લેખે વ્યાજ વસૂલ કરો.
- (6) કાયમી મિલકતો પર 10 % લેખે સીધી લીટીની પદ્ધતિએ ઘસારો ગણો.

* નીચે આપેલા પ્રશ્નક્રમાંક 1 to 10 સુધીના પ્રશ્નોના આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ (10)

પસંદ કરી જવાબ લખો. (દરેકનો 1 ગુણ)

- (1) રોજગારના બદલામાં શું મેળવાય છે ?
(A) વેતન (B) ફી (C) નફો (D) મૂડી
- (2) કિસાન વિકાસપત્રમાં પાકતી તારીખે કેટલી રકમ વ્યાજસહિત ચૂકવવામાં આવે છે ?
(A) બેગણી (B) ત્રણ ગણી
(C) ચાર ગણી (D) પાંચગણી
- (3) બેંક તરફથી ગ્રાહકને તેની શાખને આધારે કયું કાર્ડ આપવામાં આવે છે ?
(A) ડેબિટકાર્ડ (B) ક્રેડિટકાર્ડ (C) શાખપત્ર (D) ડિમાન્ડ ડ્રાફ્ટ
- (4) માહિતીના સુપર હાઈવે તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે ?
(A) ઇન્ટરનેટ સેવા (B) બેન્કિંગ સેવા
(C) ઇ-કોમર્સ (D) આઉટ સોર્સિંગ
- (5) હિન્દુ અવિભક્ત કુટુંબની પેઢીનું સંચાલન કોના દ્વારા થાય છે ?
(A) માલિક (B) કર્તા (C) મેનેજર (D) ભાગીદાર
- (6) ભારતમાં હાલમાં કયો કંપની ધારો અમલમાં છે ?
(A) 1912 (B) 1932 (C) 1956 (D) 2013
- (7) નીચેનામાંથી કયું સ્વરૂપ સૌથી જુનું ગણાય છે ?
(A) ખાતાકીય સંચાલન (B) વૈયક્તિક માલિકી
(C) જાહેર નિગમ (D) સરકારી કંપની
- (8) કયું ઘંઘાકીય સ્વરૂપ સૌથી જુનું ગણાય છે ?
(A) જાહેર સાહસ (B) ખાનગી સાહસ
(C) વૈશ્વિક સાહસ (D) જાહેર-ખાનગી ભાગીદારી
- (9) ડિબેન્યર હોલ્ડરો એ કંપની માટે શું કહેવાય ?
(A) માલિક (B) દેવાદારો (C) લેણદારો (D) પ્રવર્તકો
- (10) જથ્થાબંધ વેપારી અને ગ્રાહકો વચ્ચેની કડી એટલે ...
(A) ઉત્પાદક (B) દલાલ
(C) છૂટક વેપારી (D) ગ્રાહક

વિભાગ : B

* નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 11 to 15 ના જવાબ એક વાક્યમાં આપો. (દરેકનો 1 ગુણ (05)

- (11) SEBI નું પૂર્ણરૂપ આપો.
- (12) સરકારી કંપનીમાં શેર કોના નામે ધારણ કરવામાં આવે છે?
- (13) ઘંઘાના સાચા માલિકો કયા શેર હોલ્ડરો છે?
- (14) જાહેર ક્ષેત્ર એટલે શું?
- (15) આંતરિક વેપારનો અર્થ આપો.

વિભાગ : C

* નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 16 to 23 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે પાંચ ના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. (10)
(દરેકના 2 ગુણ)

- (16) પાઈપલાઈન દ્વારા વહન કઈ પેદાશો માટે યોગ્ય છે?
- (17) જિંદગીના વીમાને નુકશાન વળતરનો સિદ્ધાંત લાગુ પડતો નથી ? શા માટે ?
- (18) ઈ-બેન્કિંગમાં થતાં બિન નાણાકીય વ્યવહારનાં બે ઉદાહરણ આપો.
- (19) ઓવરડ્રાફ્ટ એટલે શું ?
- (20) ઈ-કોમર્સનો અર્થ આપો.
- (21) સ્વેટ ઈકવિટી શેર કોને કહેવાય ?
- (22) સામાન્ય ઈકિવટી શેરને જોખમી શેર શા માટે કહે છે ?
- (23) ફરતી દુકાનોના વિવિધ પ્રકાર જણાવો.

વિભાગ : D

* નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 24 to 31 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે પાંચ ના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (15)
(દરેકના 3 ગુણ)

- (24) વેપાર અને વાણિજ્ય વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- (25) વ્યવસાયનો અર્થ આપી તેની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (26) વૈયક્તિક માલિકી અને ભાગીદારી પેઢી વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- (27) ભાગીદારી પેઢીનો અર્થ આપી લાક્ષણિકતાઓની યાદી લખો.
- (28) કંપનીથી સમાજ અને રાષ્ટ્રને કયા લાભ મળે છે?
- (29) જાહેર થાપણો સુખ સમયના સાથી કહેવાય છે ? વિધાન સમજાવો.
- (30) ઈકિવટી શેર અને પ્રેફરન્સ શેરનો તફાવત જણાવો.
- (31) ફેન્ડાઈઝ વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

વિભાગ : E

* નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 32 to 34 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે ના વિસ્તારપૂર્વક ઉત્તર લખો. (10)
(દરેકના 5 ગુણ)

- (32) સરકારી મંડળીનો અર્થ અપી, તેની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.
- (33) જાહેર ક્ષેત્રનો અર્થ આપી તેની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.
- (34) S.P.Infra Ltd. નામની કંપનીને અસ્તિત્વમાં લાવવા માટે કંપની રજિસ્ટ્રાર પાસેથી નોંધણીનું પ્રમાણપત્ર મેળવવા માટે કયો દસ્તાવેજ રજુ કરવા પડશે ?

Date: 21-01-25

Time: 12:00 to 2:00

વિભાગ : A

કુલ ગુણ 50

* નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (દરેકનો 1 ગુણ) (10)

(1) 'Principles of Economics' પુસ્તક કોણે લખ્યું?

- (A) ઍડમ સ્મિથ (B) માર્શલ
(C) રોબિન્સ (D) વૈકલ્પિક

(2) પૂરક વસ્તુઓ કેવી હોય છે?

- (A) જોડાયેલી (B) હરીફ
(C) સંબંધ વગરની (D) સેમ્યુઅલસન

(3) વસ્તુની કિંમત અને પુરવઠા વચ્ચે કેવો સંબંધ છે?

- (A) સીધો (B) વિરોધી (C) સમાન (D) શૂન્ય

(4) ખાંચાવાળી માંગરેખા કયા બજારમાં શક્ય છે?

- (A) ઇજારાયુક્ત હરીફાઈ (B) અલ્પહસ્તક ઇજારો
(C) ઇજારો (D) પૂર્ણ હરીફાઈ

(5) પરસ્પર અવલંબન કયા બજારમાં જોવા મળે છે?

- (A) અલ્પ હસ્તક ઇજારો (B) ઇજારો
(C) ઇજારા યુક્ત હરીફાઈ (D) પૂર્ણ હરીફાઈ

(6) ભારતમાં રેલ્વેની શરૂઆત કયા વર્ષમાં થઈ?

- (A) 1947 (B) 1853 (C) 1901 (D) 1947

(7) ભારતમાં કયા પ્રકારની બેકારી જોવા મળે છે?

- (A) ચક્રીય (B) માળખાગત (C) નિરપેક્ષ (D) સાપેક્ષ

(8) નીચેનામાંથી કઈ સગવડ પાયાની સુવિધા નથી?

- (A) શિક્ષણ (B) વાહન વ્યવહાર
(C) આયાત-નિકાસ (D) સિંચાઈ

(9) ભારતમાં આર્થિક સુધારા કયા વર્ષથી અમલમાં આવ્યા?

- (A) ઇ.સ. 1947 (B) ઇ.સ. 1951
(C) ઇ.સ. 1991 (D) ઇ.સ. 1980

(10) NDP ની ગણતરીમાં GDP માંથી શું બાદ કરવામાં આવે છે?

- (A) ઘસારો (B) વિદેશમાંથી મળેલ ચોખ્ખી આવક
(C) પરોક્ષવેર (D) સબસીડી

વિભાગ : B

* નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 11 to 15 ના જવાબ એક વાક્યમાં આપો. (દરેકનો 1 ગુણ) (05)

- (11) આર્થિક માહિતીની રજૂઆત કઈ ત્રણ રીતે કરી શકાય ?
- (12) મૂલ્યનો અર્થ જણાવો.
- (13) સીમાંત ખર્ચ જાણવાનું સૂત્ર આપો.
- (14) ઈજારો એટલે શું ?
- (15) માનવ વિકાસ અહેવાલની રચના કોણ કરે છે ?

વિભાગ : C

* નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 16 to 23 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે પાંચ ના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. (05)
(દરેકના 2 ગુણ)

- (16) વસ્તુઓ અને સેવાઓનો અર્થ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
- (17) ટકાઉ વસ્તુઓનો અર્થ ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
- (18) વ્યક્તિગત પુરવઠા અને બજાર-પુરવઠાનો અર્થ સમજાવો.
- (19) તફાવત સમજાવો : જથ્થો અને પુરવઠો
- (20) સમયનો ટૂંકો ગાળો એટલે શું ?
- (21) કુલ ખર્ચ અને કુલ આવકનો અર્થ આપો.
- (22) “ હોમ ચાર્જિસ ” એટલે શું ?
- (23) “ ભારત ખેતી પ્રધાન દેશ છે. ” વિધાન સમજાવો.

વિભાગ : D

* નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 24 to 31 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે પાંચ ના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (15) ●
(દરેકના 3 ગુણ)

- (24) માંગના નિયમના અપવાદો જણાવો.
- (25) માંગમાં વધારો ઘટાડો આકૃતિ સહિત સમજાવો.
- (26) ટૂંકનોંધ લખો: રેલ્વેનો વિકાસ
- (27) ભારતમાં પાયાની સુવિધાઓ વર્ણવો.
- (28) વૈશ્વિકીકરણનો અર્થ આપી તેની મહત્વની બાબતો જણાવો.
- (29) પ્રત્યક્ષ વિદેશી મૂડીરોકાણનો અર્થ આપી તેનું સ્વરૂપ જણાવો.
- (30) રાષ્ટ્રીય આવકની ગણતરીમાં ઊદ્ભવતી સમસ્યાઓની સમજૂતી ટૂંકમાં જણાવો.
- (31) નીચે આપેલ માહિતીનો અભ્યાસ કરી તેના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(દરેકના 1 ગુણ)

જેમ રાષ્ટ્રીય આવક આર્થિક વૃદ્ધિનો એક માપદંડ છે. તેમ માથાદીઠ આવક આર્થિક વિકાસનો એક માપદંડ છે. સામાન્ય રીતે કોઈ એક દેશની રાષ્ટ્રીય આવક એ વર્ષની કુલ વસ્તી વડે ભાગતા જે-તે વર્ષની માથાદીઠ આવક આપણને પ્રાપ્ત થાય છે. વ્યક્તિદીઠ સરેરાશ આવક એ માથાદીઠ આવક છે. માથાદીઠ આવકને સૂત્રમાં નીચે મુજબ રજૂ કરી શકાય.

$$\text{માથાદીઠ આવક} = \frac{\text{કુલ રાષ્ટ્રીય આવક}}{\text{કુલ વસ્તી}}$$

પ્રશ્નો :

- (1) માથાદીઠ આવકનું સૂત્ર જણાવો.
- (2) માથાદીઠ આવક એટલે શું ?
- (3) માથાદીઠ આવકનો માપદંડ કયો છે ?

વિભાગ : E

નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 32 to 34 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે ના વિસ્તારપૂર્વક ઉત્તર લખો. (10)
(દરેકના 5 ગુણ)

- (32) અલિપ્ત અર્થતંત્રમાં રાષ્ટ્રીય આવકનો ચક્રાકાર પ્રવાહ આકૃતિ દ્વારા સમજાવો.
- (33) બજારનો અર્થ સમજાવી તેનાં લક્ષણો જણાવો.
- (34) નીચે આપેલ માહિતીનો અભ્યાસ કરી તેના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(દરેકના 1 ગુણ)

ભારતના મિશ્ર અર્થતંત્રમાં રાજ્યના અંકુશોવાળા આર્થિક નિર્ણયોમાં ખાનગી અને બજાર આધારિત ક્ષેત્રના સ્વીકારને ઉદારીકરણ કહે છે. આર્થિક નીતિઓનું પરિવર્તન કે જેને ઘણા આર્થિક સુધારા કહે છે તેનો અમલ કરવા માટે આર્થિક કાયદાઓમાં પરિવર્તન કરવું પડે છે. ભારતની સંસદે આ માટે તબક્કાવાર કાયદાઓમાં પરિવર્તન કર્યા છે.

- (1) MRTP ACT (1969) ને Competition Act (2002) માં બદલવામાં આવ્યો.
- (2) FERA માંથી Regulation શબ્દ હટાવીને Managment શબ્દ મુકાયો.
- (3) ઔદ્યોગિક નીતિમાં મોટાપાયે પરિવર્તન કરવામાં આવ્યું જ્યાં જાહેર ક્ષેત્ર માટે આરક્ષિત ક્ષેત્રો ઘટાડીને ત્રણ કરી દેવાયા.
- (4) વિદેશી મૂડીરોકાણ ની પ્રક્રિયા સરળ બની અને ઘણાં બધાં આર્થિક ક્ષેત્રોમાં વિદેશી મૂડી રોકાણ માટે “ આપમેળે પરવાના ” ની જોગવાઈ કરવામાં આવી.

પ્રશ્નો :

- (1) FERA નું પૂરું નામ જણાવો.
- (2) ઉદારીકરણનો અર્થ આપો.
- (3) જાહેર ક્ષેત્ર માટે આરક્ષિત ક્ષેત્રો ઘટાડીને કેટલા કરી કર્યા ?
- (4) ભારતમાં MRTP એક્ટ કયા વર્ષે અમલમાં આવ્યો ?
- (5) ભારતમાં Competition એક્ટ કયારથી અમલમાં આવ્યો ?

Date: 29-01-25

Time: 12:00 to 2 :00

વિભાગ : A

કુલ ગુણ 50

* નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (દરેકનો 1 ગુણ) (10)

(1) સામાજિક તથ્યનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?

(A) ઇમાઈલ દુર્બિમ

(B) હર્બર્ટ સ્પેન્સર

(C) કાર્લ માર્ક્સ

(D) આર્ગિષ્ટ કોંત

(2) માનવ સમાજ અને શરીર રચનાની તુલના કોણે કરી છે ?

(A) રોબર્ટ મર્ટન

(B) આર્ગિષ્ટકોંત

(C) કાર્લ માર્ક્સ

(D) હર્બર્ટ સ્પેન્સર

(3) માનવ વર્તન માટેનું ચાલકબળ કયું છે ?

(A) સમાજ

(B) સાધન

(C) ધ્યેય

(D) એક પણ નહિ

(4) ગતિશીલતાની પ્રક્રિયા સૂચવે છે ?

(A) સ્થગિતતા

(B) અવરોધ

(C) સ્થાન-પરિવર્તન

(D) એક પણ નહિ

(5) કયા જૂથમાં પ્રત્યક્ષ સહકાર કેન્દ્ર સ્થાને હોય છે ?

(A) પ્રાથમિક

(B) દ્વિતીયક

(C) સમુદાય

(D) એક પણ નહિ

(6) પ્રત્યાયનના સાધન તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે ?

(A) ટેલિવિઝન

(B) કુટુંબ

(C) શાળા

(D) મિત્રજૂથ

(7) માનવ સંબંધોની વિકસતી પ્રક્રિયાને શું કહેવામાં આવે છે ?

(A) સામાજિકીકરણ

(B) વાતાવરણ

(C) મૂલ્યો

(D) સમાજ

(8) સામાજિક સંસ્થા એ કેવા પ્રકારની કાર્યપ્રણાલી છે ?

(A) પ્રસ્થાપિત

(B) વિસ્થાપિત

(C) ચોક્કસ

(D) એક પણ નહિ

(9) માતૃસત્તાક કુટુંબમાં મિલકતનો વારસો કોને મળે છે ?

(A) પુત્રીને

(B) પુત્રને

(C) પુત્ર-પુત્રીને બંને

(D) એક પણ નહિ

(10) વિભક્તકુટુંબમાં નિર્ણયો કેવી રીતે લેવાય છે ?

(A) એક પક્ષીય રીતે

(B) સર્વસંમતિથી

(C) કુટુંબના વડા દ્વારા

(D) માતા દ્વારા

વિભાગ : B

* નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 11 to 15 ના જવાબ એક વાક્યમાં આપો. (દરેકનો 1 ગુણ) (05)

- (11) સમાજ એટલે શું?
- (12) શરત એટલે શું?
- (13) સામાજિકીકરણ કોને કહેવામાં આવે છે?
- (14) વિભક્ત કુટુંબ કોને કહેવામાં આવે છે?
- (15) માતૃસત્તાક કુટુંબમાં વંશની ગણતરી કોના નામથી થાય છે?

વિભાગ : C

* નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 16 to 23 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે પાંચ ના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. (10)
(દરેકના 2 ગુણ)

- (16) સમાજશાસ્ત્રની રજૂઆત કોણે, ક્યારે અને કયા પુસ્તકમાં કરી?
- (17) પ્રત્યાયનનાં માધ્યમો જણાવો.
- (18) સંસ્કૃતિનાં લક્ષણો જણાવો.
- (19) સભ્યતાની વ્યાખ્યા સમજાવો.
- (20) સામાજિક વર્ગ એટલે શું?
- (21) જ્ઞાતિની વ્યાખ્યા જણાવો.
- (22) બ્રાતૃકીય લગ્ન એટલે શું?
- (23) સમાજશાસ્ત્રની વિવિધ શાખાઓ જણાવો.

વિભાગ : D

* નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 24 to 31 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે પાંચ ના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (15)
(દરેકના 3 ગુણ)

- (24) સામાજિક નિયંત્રણની વ્યાખ્યા અને લક્ષણો સમજાવો.
- (25) સામાજિક દરજ્જાના પ્રકારો સમજાવો.
- (26) સમાજિક વ્યવસ્થાના લક્ષણો સમજાવો.
- (27) ટાલ્કોટ પાર્સન્સનું AGIL મોડેલ સમજાવો.
- (28) કુટુંબ સંસ્થામાં આવેલા પરિવર્તન સમજાવો.
- (29) કુટુંબના લક્ષણો સમજાવો.
- (30) સામાજિકીકરણ વાલક (એજન્સી) તરીકે 'મિત્રજૂથ'ની સમજૂતી આપો.

(31) નીચે આપેલ ફકરો વાંચી પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (દરેકના 1 ગુણ)

ઓગણીસમી સદીમાં 19મી સદીમાં સંસ્કૃતિ શબ્દ લોકોની જીવનશૈલી તરીકે વપરાવા લાગ્યો. પછી ભલે આ જીવનશૈલી ગમે તે સ્વરૂપની હોય તો પણ તે સંસ્કૃતિ તરીકે ઓળખાતી આ જીવનશૈલી ગ્રામજનોની હોય, શહેરીજનોની હોય, આદિવાસી લોકોની હોય, ગોરા લોકોની હોય કે પછી આધુનિક સમાજજીવન જીવતા લોકોની હોય, ટૂંકમાં સંસ્કૃતિ એટલે જીવનશૈલી એવો અર્થ 19 મી સદીમાં થતો. વીસમી સદી 20 મી સદીમાં સંસ્કૃતિ શબ્દ સમગ્ર સામાજિક વારસાના અર્થમાં વપરાવા લાગ્યો. સામાજિક વારસો એટલે લોકોના જૂથ જીવનની વિશિષ્ટ જીવનશૈલી. જીવનશૈલીમાં સમાજના સભ્યોએ મેળવેલું જ્ઞાન, માન્યતાઓ, રિવાજો, કુશળતા વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. સંસ્કૃતિમાં માત્ર કળા, સંગીત અને સાહિત્યની પદ્ધતિઓનો જ સમાવેશ તો નથી. પરંતુ મકાન બાંધવા, કપડાં સીવણ કે માટીના વાસણો બનાવવાના ઉપયોગમાં લેવાતી પદ્ધતિઓ અને યુક્તિઓનો સમાવેશ થાય છે.

પ્રશ્નો :

- (1) સામાજિક વારસો એટલે શું ?
- (2) સંસ્કૃતિમાં કોનો કોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (3) 19 મી સદી અને 20 મી સદીમાં સંસ્કૃતિ શેના માટે વપરાય છે ?

વિભાગ : E

* નીચે આપેલા પ્રશ્ન ક્રમાંક 32 to 34 પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે ના વિસ્તારપૂર્વક ઉત્તર લખો. (10) (દરેકના 5 ગુણ)

- (32) સંસ્કૃતિની વ્યાખ્યા આપી તેના પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- (33) કુટુંબનો અર્થ આપી કુટુંબના પ્રકારો સમજાવો.

(34) નીચે આપેલ ફકરો વાંચી પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (દરેકના 1 ગુણ)

સંયુક્ત કુટુંબમાં બે કે તેથી વધુ પેઢીના સભ્યો એક સાથે વસવાટ કરે છે. તેઓ એક જ નિવાસ સ્થાને વસવાટ કરે છે. એક જ રસોડે સાથે ભોજન લે છે. કુટુંબની મિલકત સહિયારી ગણવામાં આવે છે. પરિવારનું સંચાલન કુટુંબના વડા તરીકે પિતા દ્વારા થતું હોય છે. સંયુક્ત કુટુંબમાં કુટુંબના વડાની સત્તા વિશાળ છે. તેના નિર્ણયોનો અન્ય સભ્યો દ્વારા સ્વીકારાવમાં આવતો હોય છે. આવા કુટુંબમાં વૃદ્ધ, વિધવા, અપંગ, અશક્ત સભ્યોને સામાજિક સલામતી પ્રાપ્ત થાય છે. સંયુક્ત કુટુંબમાં કુટુંબવાદ કેન્દ્રસ્થાને અને પ્રભાવી હોય છે. 2011 ની વસ્તી ગણતરી પ્રમાણે ભારતમાં કુલ કુટુંબોમાં સંયુક્ત કુટુંબોનું પ્રમાણ 19 % અને વિભક્ત કુટુંબનું પ્રમાણ 81 % નોંધાયું છે. દક્ષિણ ભારતના 4 રાજ્યોમાં સંયુક્ત કુટુંબનું પ્રમાણ

10% નોંધાયું છે.

પ્રશ્નો :

- (1) સહનિવાસના આધારે કુટુંબના પ્રકારો જણાવો.
- (2) સંયુક્ત કુટુંબ એટલે શું ?
- (3) સંયુક્ત કુટુંબમાં કોને સામજિક સલામતી મળે છે?
- (4) 2011 ની વસ્તી ગણતરી પ્રમાણે ભારતમાં સંયુક્ત કુટુંબનું પ્રમાણ જણાવો.
- (5) સંયુક્ત કુટુંબમાં નિર્ણયો કોના દ્વારા લેવામાં આવે છે ?

Date: 28-01-25

Time: 12:00 to 2:00

કુલ ગુણ 50

વિભાગ : A

* નીચે આપેલા પ્રશ્નક્રમાંક 1 to 10 સુધીના પ્રશ્નોના આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ (10) પસંદ કરી જવાબ લખો. (દરેકનો 1 ગુણ)

- (1) 0° અક્ષાંશવૃત્તને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
 (A) વિષુવવૃત્ત (B) ગ્રીનીચ રેખા
 (C) મકરવૃત્ત (D) કર્કવૃત્ત
- (2) વનસ્પતિના પ્રદેશોમાં કયો રંગ દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) લીલો (B) પીળો (C) વાદળી (D) કાળો
- (3) ચેરાપૂંજ ભારતના કયા રાજ્યમાં આવેલું છે ?
 (A) મેઘાલય (B) અસમ (C) અરુણાચલપ્રદેશ (D) નાગાલેન્ડ
- (4) કયા પવનો બરફલક્ષી છે ?
 (A) ચિનૂક (B) લુ (C) હરમેટન (D) નોર્વેસ્ટર
- (5) સૂર્યઘાત માપવા માટે કયા સાધનોનો ઉપયોગ થાય છે ?
 (A) પાયરેનોમિટર (B) થર્મોમિટર
 (C) બેરોમિટર (D) લેક્ટોમિટર
- (6) વાતાવરણમાં સૌથી ભારે વાયુ કયો છે ?
 (A) કાર્બનડાયોક્સાઇડ (B) ઓક્સિજન
 (C) હિલિયમ (D) નાઇટ્રોજન
- (7) બાહ્ય બળોનો આદિ સ્ત્રોત કયો છે ?
 (A) સૂર્ય (B) પવન (C) નદી (D) વનસ્પતિ
- (8) આગ્નેય અને પ્રસ્તર ખડકોના મૂળ બંધારણ અને સ્વરૂપમાં પરિવર્તન થઈ રચાતા નવનિર્મિત ખડકોને કયો ખડક કહેવાય ?
 (A) રૂપાંતરિત (B) આગ્નેય (C) પ્રસ્તર (D) એકપણ નહિ
- (9) બે ભૂ-તકિત એક બીજાથી વિરુદ્ધ દિશામાં ખસતી હોય તો તેમને કઈ ભૂ-તકિત કહેવાય ?
 (A) અપસારી (B) અભિસરણ
 (C) પેસિફિક (D) યરેશિયન
- (10) ગુજરાતમાં પાવગઢ ઉપરનું દૃઢિયું તળાવ તો લોનાર તળાવ કયાંનું છે ?
 (A) મહારાષ્ટ્ર (B) અસમ (C) ઉત્તરપ્રદેશ (D) ગોવા